

Udskriftsdato: 25. december 2025

KEN nr 10057 af 02/11/2017 (Gældende)

Fastholdelse af afgørelse uden handlepligt om, at virksomheden havde overtrådt arbejdsmiljølovgivningens regler om, at arbejde med kemiske stoffer og produkter skal udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Arbejdsmiljøklagenævnet, j.nr. 2017-6050-32148

Fastholdelse af afgørelse uden handlepligt om, at virksomheden havde overtrådt arbejdsmiljølovgivningens regler om, at arbejde med kemiske stoffer og produkter skal udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt

Arbejdstilsynet var på virksomhedsbesøg og traf i den forbindelse afgørelse uden handlepligt om, at virksomheden havde overtrådt arbejdsmiljølovgivningens regler om, at arbejde med kemiske stoffer og produkter skal udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt - herunder at der ikke sker sammenblanding af stoffer eller produkter, der kan medføre farlige reaktioner

Et enigt nævn fastholdt afgørelsen og lagde herved vægt på, at Arbejdstilsynet, ved tilsynsbesøg den 28. april 2017 i forbindelse med en undersøgelse af arbejdsulykken, konstaterede, at der ikke var effektivt sikret mod farlig sammenblanding af kemikalieaffald, idet Arbejdstilsynet fik oplyst, at låget på et stinkskaab i laboratoriet, hvor en plastikkdunk med kemikalieaffald i form af stærke uorganiske syrer stod, havde stået vidt åben, og at eksplosionen kunne skyldes, at der var kommet organisk stof i dunken.

Nævnet lagde endvidere vægt på, at Arbejdstilsynet fik oplyst, at den ansatte ikke anvendte personlige værnemidler i form af sikkerhedsbriller.

Nævnet lagde herved vægt på, at der ikke var effektivt sikret mod farlig sammenblanding af kemikalieaffald.

Nævnet lagde til grund, at der den 24. marts 2017 var sket en ulykke, da en ansat håndterede en 5 l plastikkdunk med kemikalieaffald, som hovedsagelig bestod af koncentreret salpetersyre. Under håndteringen eksploderede dunken, så den ansatte fik salpetersyre i ansigtet og på højre side af kroppen.

[Adressat udeladt]

Arbejdsmiljøklagenævnet har på møde den 31. oktober 2017 behandlet [virksomhed udeladt]s klage over Arbejdstilsynets afgørelse uden handlepligt af 1. maj 2017 om, at [virksomhed udeladt] havde overtrådt arbejdsmiljølovgivningens regler om, at arbejde med kemiske stoffer og produkter skal udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt - herunder at der ikke sker sammenblanding af stoffer eller produkter, der kan medføre farlige reaktioner.

Nævnet traf følgende

A F G Ø R E L S E

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholder Arbejdstilsynets afgørelse uden handlepligt af 1. maj 2017 om, at [virksomhed udeladt], [adresse udeladt] havde overtrådt arbejdsmiljølovgivningens regler om, at arbejde med kemiske stoffer og produkter skal udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt - herunder at der ikke sker sammenblanding af stoffer eller produkter, der kan medføre farlige reaktioner.

B E G R U N D E L S E

Arbejdsmiljøklagenævnet finder, at arbejdet med kemiske stoffer og produkter på tidspunktet for en arbejdsulykke, der skete den 24. marts 2017, hvor en ansat fik koncentreret salpetersyre over sig, ikke blev udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Nævnet lægger herved vægt på, at Arbejdstilsynet, ved tilsynsbesøg den 28. april 2017 i forbindelse med en undersøgelse af arbejdsulykken, konstaterede, at der ikke var effektivt sikret mod farlig sammenblanding af kemikalieaffald, idet Arbejdstilsynet fik oplyst, at låget på et stinkskaab i laboratoriet, hvor

en plastikdunk med kemikalieaffald i form af stærke uorganiske syrer stod, havde stået vidt åben, og at eksplosionen kunne skyldes, at der var kommet organisk stof i dunken.

Nævnet lægger endvidere vægt på, at Arbejdstilsynet fik oplyst, at den ansatte ikke anvendte personlige værnemidler i form af sikkerhedsbriller.

Nævnet lægger herved vægt på, at der ikke var effektivt sikret mod farlig sammenblanding af kemikalieaffald.

Nævnet lægger endelig vægt på, at Arbejdstilsynet fik oplyst, at den ansatte ikke anvendte personlige værnemidler i form af sikkerhedsbriller.

Nævnet lægger til grund, at der den 24. marts 2017 var sket en ulykke, da en ansat håndterede en 5 l plastikdunk med kemikalieaffald, som hovedsagelig bestod af koncentreret salpetersyre. Under håndteringen eksploderede dunken, så den ansatte fik salpetersyre i ansigtet og på højre side af kroppen.

Nævnet lægger desuden til grund, at [virksomhed udeladt] har oplyst, at der på ulykkestidspunktet var sikkerhedsprocedurer for laboratoriearbejde med kemikalier, herunder bl.a.

- Sikkerhedsprocedure om anvendelse af kittel, handsker og sikkerhedsbriller
- Sikkerhedsprocedure om brug af lågen i stinkskabe
- Sikkerhedsprocedure for opsamling af kemikalieaffald i separate plastikdunke i henhold til anbefalingerne fra [virksomhed udeladt], der er behandlingsanlæg for farligt affald. Sikkerhedsproceduren indebærer, at hver enkelt kategori af kemikalier har sin separate dunk til opsamling af affald. Dette netop for at sikre, at der ikke i forbindelse med affaldsbortskaffelse kan ske en u hensigtsmæssig sammenblanding af farlige kemikalier.
- Alle sikkerhedsprocedurer bliver gennemgået af den laboratorieansvarlige medarbejder inden der gives adgang til laboratoriet. Det fremgik endvidere af sikkerhedsuddannelsesplanen for den ansatte, at han blev instrueret i sikkerhedsprocedurer den 17. august 2016.

Nævnet lægger endvidere til grund, at [virksomhed udeladt] har oplyst, at som en opfølgning af ulykken den 24. marts 2017 er sikkerhedsprocedurerne på ny indskærpet, herunder særligt at

- Sikkerhedsprocedurer om anvendelse af sikkerhedsbriller skal følges.
- Sikkerhedsprocedurer om anvendelse af låge til stinkskabe skal følges.
- Sikkerhedsproceduren for opsamling af kemikalieaffald i separate plastikdunke i henhold til [virksomhed udeladt]s anbefalinger skal følges. [Virksomhed udeladt] har endvidere foretaget udvidende præcisering af sikkerhedsproceduren således, at der ved bortskaffelse af stærke kemikalier altid skal bruges en ny tom affaldsdunk, som umiddelbart efter dagens arbejde stilles til destruktions.

Det følger af arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det følger endvidere af reglerne om arbejdets udførelse, at det ved udførelsen af arbejdet skal det sikres, at fare for eksplosion m.v. er effektivt forebygget, samt at der træffes effektive foranstaltninger for at forhindre udslip, lækage, gas m.v., hvor dette kan medføre fare for sikkerhed eller sundhed.

Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelse er truffet af et enigt nævn.

BEMÆRKNINGER TIL KLAGEN

I klagen har [virksomhed udeladt] anført, at [virksomhed udeladt] havde fuldt forsvarlige sikkerhedsprocedurer for laboratoriearbejde med kemikalier, herunder bl.a. for brug af lågen i stinkskabe, for anvendelse af personlige værnemidler, opsamling af kemikalieaffald og gennemgang af sikkerhedsprocedure, inden der gives adgang til laboratoriet.

Endvidere er det anført, at disse procedurer var indskærpet.

Arbejdsmiljøklagenævnet skal i denne anledning henvise til Arbejdstilsynets udtalelse af 7. juni 2017, hvori Arbejdstilsynet udtaler, at Arbejdstilsynet ved afgørelsen ikke havde lagt til grund, at klager ikke skulle have orden i procedurer for anvendelse af sikkerhedsudstyr.

Det er imidlertid sådan, at man som arbejdsgiver til enhver tid har ansvaret for, at det arbejde, der rent faktisk foregår, også udføres fuldt forsvarligt. Det er derfor ikke nok, at klager har sikkerhedsprocedurer for håndteringen, når disse procedurer ikke bliver fulgt i den aktuelle situation.

Selv om der var procedure for at forhindre sammenblanding af kemikalierne, der var en procedure for at døre til stinkskalet skulle være lukket, og der var procedure for brug af værnemidler, så skete der rent faktisk en sammenblanding med påfølgende eksplosion, hvis virkninger blev forværret af, at døren til stinkskalet stod åbent og tilskadekomne ikke anvendte personlige værnemidler.

Der var derved sket en overtrædelse af Arbejdsmiljølovgivningen som Arbejdstilsynet havde påtalt gennem udstedelse af afgørelse uden påbud.

Arbejdstilsynet har ikke afgivet påbud om oplæring og instruktion, men alene om arbejdets forsvarlige udførelse.

Arbejdsmiljøklagenævnet er enig i det af Arbejdstilsynet anførte.

Nævnet skal desuden bemærke, at det forhold, at [virksomhed udeladt] finder at have gjort, hvad der var muligt for at sikre arbejdsmiljøet, ikke har betydning for, om der kan træffes en afgørelse efter arbejdsmiljølovgivningen. Dette forhold kan imidlertid have betydning ved vurderingen af, om virksomheden kan pålægges et strafferetligt ansvar.

Ved vurderingen af, om der kan gives et påbud efter arbejdsmiljøloven, er det afgørende, at der ved udførelsen af arbejdet ikke var truffet effektive foranstaltninger til at forebygge ulykker ved arbejdet i laboratoriet, som benyttes af de ansatte.

R E G L E R

Arbejdsmiljøklagenævnet henviser til

Om Arbejdstilsynets ret til at træffe afgørelse

- § 77, stk.1, i lov om arbejdsmiljø, jf. Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 1084 af 19. september 2017

Om arbejdets udførelse

- § 38, stk.1, i lov om arbejdsmiljø, jf. Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 1084 af 19. september 2017
 - § 13, nr. 2, og nr. 3, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse
- Reglerne kan læses på de følgende sider.

O P L Y S N I N G E R N E I S A G E N

Sagen er afgjort på grundlag af de akter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet.

På klagenævnets vegne

[Navn udeladt]

[Stilling udeladt]

Kopi til

[Adressat udeladt]

[Adressat udeladt]

[Adressat udeladt]

[Adressat udeladt]

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 1084 af 19. september 2017

Kapitel 5

Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

§ 77. Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse

Kapitel 3

Arbejdets udførelse

Særlige krav

§ 13. Ved udførelsen af arbejdet skal det sikres

1. at der er truffet effektive foranstaltninger til at forebygge risiko for sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, ulykker hidrørende fra elektrisk strøm, rystelser og lignende,
2. at fare for eksplosion, brand, forgiftning og kvælning m.v. er effektivt forebygget,
3. at der træffes effektive foranstaltninger for at forhindre udslip, lækage samt udvikling af støv, røg, damp, lugt, gas m.v., hvor dette kan medføre fare for sikkerhed eller sundhed,
- 4